

EUROOPAN
TILINTARKASTUS
TUOMIOISTUIN

FI

Puhe

Luxemburg, 10. lokakuuta 2019

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen presidentin Klaus-Heiner Lehnen puhe

**Euroopan tilintarkastustuomioistuimen vuoden 2018 vuosikertomuksen esittely talous-
ja rahoitusasioiden neuvostolle (ECOFIN)**

Luxemburg, 10. lokakuuta 2019

Alustava versio.

Ainoastaan puhujan esittämä toisinto on pätevä.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Arvoisa puheenjohtaja,

Arvoisat ministerit,

Hyvät naiset ja herrat,

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen presidenttinä haluan kiittää teitä siitä, että olette varanneet aikaa vuoden 2018 vuosikertomukselle, jossa esitämme arviomme Euroopan unionin varainhoidon tilasta.

Tilintarkastustuomioistuin on tarkastanut EU:n konsolidoidun tilinpäätöksen vuodelta 2018. Toteamme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:n taloudellisesta asemasta.

EU:n talousarvion tulojen osalta virhetaso ei osoittautunut olennaiseksi. Näin ollen annamme jälleen kerran vakiomuotoisen lausunnon EU:n talousarvion tulojen sääntöjenmukaisuudesta.

Menopuolella annamme jälleen kerran varauman sisältävän tarkastuslausunnon maksujen sääntöjenmukaisuudesta, kuten olemme tehneet kahden viime vuoden aikana. Toisien sanoen virheet, jotka havaitsimme tarkastuksemme aikana, eivät olleet laajalle ulottuvia eivätkä siten johtaneet EU:n todellisen taloudellisen tilanteen virheelliseen esittämiseen.

Tämä on yksi tilintarkastustuomioistuimen tarkastusten keskeisistä havainnoista, sillä se vahvistaa, että EU:n varainhoito on parantunut tasaisesti viime vuosina. Se on rohkaiseva merkki siitä, että komissio ja myös jäsenvaltiot ovat onnistuneet ylläpitämään kahden viime vuoden aikana todettua edistymistä.

Varauman sisältävän lausunnon sanoma on ”kyllä, mutta”. *Kyllä*, maksut ovat olleet pääasiassa sääntöjenmukaisia, *mutta* ongelmia esiintyy edelleen.

Menojen alalla mainittakoon tarkastuslausumamme kestoaihe eli arvioitu virhetaso, joka oli tilintarkastustuomioistuimen mukaan menojen osalta 2,6 prosenttia¹. Toisin sanoen tilintarkastustuomioistuin arvioi, että 2,6:tta prosenttia maksuista ei olisi pitänyt suorittaa, koska varojen käyttö ei ollut EU:n sääntöjen mukaista. Jos virhetaso on yli kaksi prosenttia, se katsotaan olennaiseksi.

En kuitenkaan koskaan väsy korostamaan, että tämä ei tarkoita, että 2,6 prosenttia EU:n talousarviosta suoritetuista maksuista olisi ollut tuhlausta. Vaikka tiettyä maksua koskevia sääntöjä ei ole noudatettu, nämä menot ovat kuitenkin mahdollisesti saavuttaneet tarkoituksensa kyseisessä tapauksessa.

---

¹ Alempi virheraja: 1,8 prosenttia, arvioitu virhetaso: 2,6 prosenttia, ylempi virheraja: 3,4 prosenttia. Vuosikertomuksen kohta 1.15.

Kun tämä kokonaisarvio esitetään, on korostettava, että merkittävässä osassa tarkastamiemme menoja virhetaso ei ollut olennainen. Tämä kokonaisarvio vie ennen kaikkea huomion tärkeästä näkökohdasta, nimittäin siitä, että varojen maksamisperuste vaikuttaa virheriskiä huomattavasti. Tämä näkökohta saattaa olla teille hyödyllinen tulevan lainsäädännön kannalta.

Kun on kyse menoista, joihin sovelletaan monimutkaisia sääntöjä, virhetaso on arviolta 4,5 % eli suhteellisen korkea. Tällaiset menot muodostavat noin puolet EU:n talousarviosta². Kyse on pääasiassa maksuista, jotka perustuvat kulujen korvaamiseen. Tällöin edunsaajien on esitettävä tukihakemus, joka sisältää niille aiheutuneet tukikelpoiset kulut. Tuetut hankkeet saattavat liittyä esimerkiksi tutkimukseen tai alueelliseen ja maaseudun kehittämiseen.

Virheriski on pienempi, kun menoihin sovellettavat säännöt ovat yksinkertaiset – näin on yleensä tukioikeuksiin perustuvien maksujen kohdalla. Näissä tapauksissa tuensaajille maksetaan tukea, jos ne täyttävät tietyt edellytykset (esimerkiksi viljelijöille maksettavat tuet tai apurahat opiskelijoille).

Hyvät naiset ja herrat,

Euroopan pääkaupunkeihin tekemieni vierailujeni aikana minulla on jo ollut mahdollisuus kertoa joillekin teistä henkilökohtaisesti siitä, miten tilintarkastustuomioistuimen tarkastustapaa ollaan muuttamassa muuttunut osana sen monivuotista strategiaa. Olen saanut pelkästään myönteistä palautetta ja tukea, mistä olen teille hyvin kiitollinen.

Tilintarkastustuomioistuin perustaa tarkastuslausumansa varmentavaan tarkastustapaan. Tämä merkitsee sitä, että sen sijaan, että tekisimme yhä työläämpiä tarkastuksia kaikissa tapauksissa, joissa muut ovat jo tehneet tarkastuksen, aiomme tulevaisuudessa tarkastaa muiden suorittamaa tarkastustyötä – erityisesti komission tarkastustyötä. Komissionkin tarkastustyö perustuu komission omiin tarkastuksiin sekä kansallisella tasolla tehtyihin tarkastuksiin, kun on kyse jäsenvaltioiden kanssa yhteistyössä tapahtuvasta hallinnoinnista.

Toisin sanoen haluamme hyödyntää muiden jo tekemää työtä sillä edellytyksellä, että kyseisen työn tulokset ovat luotettavia. Vuosikertomuksestamme näette, että tilintarkastustuomioistuin suhtautuu usein kriittisesti moniin jäsenvaltioiden ja komission toimittamiin tarkastuksiin. Esimerkiksi koheesiopolitiikan alan menojen tarkastamiseen osallistuu jäsenvaltioissa jotakuinkin 126 eri viranomaista. Tämän tarkastustyön tuloksia on näin ollen usein vaikea hyödyntää, saati luottaa tuloksiin entistäkin laajemmin. On myös totta, että komissio näkee paljon vaivaa parantaakseen erilaisten kansallisten viranomaisten työtä edelleen.

Tilintarkastustuomioistuin siis edistyy komission kanssa tekemässään työssä, jonka avulla pyritään luomaan olosuhteet, jotka mahdollistavat siirtymisen kohti varmentamiseen perustuvaa toimintatapaa. Haluankin tässä yhteydessä kiittää komissaari Günther Oettingeriä saamastamme tuesta. Vien mielelläni tätä hanketta eteenpäin myös hänen seuraajansa kanssa.

---

² Eli 50,6 prosenttia.

Seuraavaksi haluaisin käsitellä eri toimintapolitiikkoja ja tuoda esiin eräitä keskeisiä havaintojamme.

Kilpailukykyä koskevan monivuotisen rahoituskehityksen otsakkeen osalta havaitsimme huomattavasti vähemmän virheitä kuin edellisvuonna (kaksi prosenttia). Tutkimuksen alalla suurimman virhelähteen muodostavat edelleen tukeen oikeuttamattomat henkilöstökulut.

Taloudellisen ja sosiaalisen koheesion alalla tilintarkastustuomioistuin arvioi virhetasoksi viisi prosenttia. Havaitsemiemme virheiden määrä ja vaikutus osoittavat, että kansallisten hallintoviranomaisten ilmoittamien menojen sääntöjenmukaisuudessa on jatkuvasti puutteita. Keskeisen ongelman muodostivat tukeen oikeuttamattomat hankekulut. Tilannetta pahensi joissakin maissa se, että jo ennestään monimutkaisten EU:n ehtojen lisäksi sovellettiin kansallisia ehtoja (ylisääntely).

Luonnonvarojen virhetasoksi tilintarkastustuomioistuin arvioi 2,4 prosenttia. Virhetaso koostui tukeen oikeuttamattomista ilmoitetuista kuluista, pinta-alaa tai eläimiä koskevista virheellisistä tiedoista, julkisiin hankintoihin liittyvistä ongelmista ja hallinnollisista virheistä. Kokonaisuutena tarkasteltuna suorien tukien virhetaso ei kuitenkaan ollut olennainen. Tämä on hyvä uutinen.

Turvallisuuden ja kansalaisuuden osalta tilintarkastustuomioistuin tuo esiin puutteita julkisia hankintoja koskevien sääntöjen soveltamisessa. Lisäksi havaitsimme jäsenvaltioissa turvapaikka- ja maahanmuuttorahastoon ja sisäisen turvallisuuden rahastoon liittyviä järjestelmäpuutteita.

Hyvät naiset ja herrat,

Tänään esittelemäni tarkastustyö osoittaa, että EU:n julkisten varojen käyttö on monista jäljellä olevista ongelmista huolimatta täyttänyt johdonmukaisesti – jo kolmantena peräkkäisenä vuonna – korkeat tilivelvollisuutta ja avoimuutta koskevat vaatimukset.

Unionin on kuitenkin vastattava alati kasvaviin haasteisiin talousarviolla, joka vastaa vain noin yhtä prosenttia kaikkien jäsenvaltioiden yhteenlasketusta bruttokansantulosta. Tällöin on ratkaisevan tärkeää, että EU:n varainkäyttö on paitsi laillista ja säännöllistä myös tuloksellista. Ja tulevaisuudessa Euroopan tilintarkastustuomioistuin kiinnittää entistäkin enemmän huomiota juuri tähän seikkaan.

Keskitymme EU:n tason toiminnan tuomaan lisäarvoon. Jokaisen Euroopan tasolla käytetyn euron olisi tuotava lisäarvoa, jota ei voitaisi saavuttaa, jos se käytettäisiin kansallisella tai alueellisella tasolla.

Olisin kiitollinen, jos voisitte tukea meitä tässä tuomalla esiin näkemyksiänne ja esittämällä meille ehdotuksia tulevaa työtämme silmällä pitäen.

Lopuksi haluan kiittää puheenjohtajavaltiona toimivaa Suomea. Yhteistyö ja vuorovaikutus kanssanne on ollut erinomaista, ja uskon, että siitä on ollut molemmille osapuolille hyötyä. Toivon ja odotan, että tätä erinomaista yhteistyötä jatketaan ensi vuonna Kroatian puheenjohtajuuskaudella.

Kiitokset kuulijoille. Olen nyt käytettävissä kysymyksiinne ja kuulen myös mielelläni mahdollisia huomioitanne.